

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค21102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง เปิดกรูสมบัติ (3)

ครูผู้สอน

ครูกมลชนก

มีหลาย

ครูปัญชิตา

สุวรรณชาติรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7
พลังเหล็อลัน กำลังเหล็อลหลาย
เรื่อง เปิดกรุสมบัติ (3)

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถใช้บทนิยามและสมบัติของการคูณ และการหารเลขยกกำลังในการหาค่าเกี่ยวกับเลขยกกำลังที่เลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มบวก

ทบทวนสมบัติของการหารเลขยกกำลัง

เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0
 m และ n แทนจำนวนเต็มบวก โดยที่ $m > n$

$$a^m \div a^n = a^{m-n}$$

$$2^7 \div 2^5$$

$$2^7 \div 2^5$$

จาก $2^7 \div 2^5$ สามารถเขียนให้อยู่ในรูปเลขยกกำลัง โดยใช้สมบัติของการหารเลขยกกำลังได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ได้ เพราะเลขยกกำลังทั้งสองมีฐานเดียวกัน
และฐานไม่เท่ากับ 0

$$2^7 \div 2^5$$

จากสมบัติของการหารเลขยกกำลังสามารถเขียน $2^7 \div 2^5$
ได้อย่างไร

$$2^{7-5}$$

$$2^7 \div 2^5$$

จะเขียน $2^7 \div 2^5$ ให้อยู่ในรูปเลขยกกำลังได้เป็นอย่างไร

$$2^2$$

การหารเลขยกกำลัง

การหารเลขยกกำลัง ในกรณีที่เลขชี้กำลังของตัวตั้งเท่ากับ
เลขชี้กำลังของตัวหาร ดังนี้

พิจารณา $a^m \div a^n$ เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0
 m และ n เป็นจำนวนเต็มบวก โดยที่ $m = n$ จะได้ว่า

$$a^m \div a^n = \frac{a^m}{a^n} = \frac{a^m}{a^m} = 1$$

พิจารณา a^{m-n} เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0
 m และ n เป็นจำนวนเต็มบวก โดยที่ $m = n$ จะได้ว่า

$$a^{m-n} = a^{m-m} = a^0$$

ดังนั้น เพื่อให้สมบัติของการหารเลขยกกำลัง
 $a^m \div a^n = a^{m-n}$ ใช้ได้ในกรณีที่ $m = n$ ด้วยจึงให้
บทนิยามของ a^0 ดังนี้

บทนิยาม เมื่อ a เป็นจำนวนใดๆ ที่ไม่เท่ากับ 0

$$a^0 = 1$$

$$2^0$$

$$(-4)^0$$

$$(0.3)^0$$

$$\left(\frac{2}{7}\right)^0$$

ตัวอย่างที่ 1

จงเขียนผลหาร $3^4 \div 3^4$ ในรูปเลขยกกำลัง

วิธีทำ $3^4 \div 3^4 = 3^{4-4}$
 $= 3^0$
 $= 1$

ตอบ 1

การหารเลขยกกำลัง ในกรณีที่เลขชี้กำลังของตัวตั้งน้อยกว่า
เลขชี้กำลังของตัวหาร

โดยใช้บทนิยาม

$$\begin{aligned} 2^4 \div 2^8 &= \frac{\cancel{2}_1 \times \cancel{2}_1 \times \cancel{2}_1 \times \cancel{2}_1}{\cancel{2}_1 \times \cancel{2}_1 \times \cancel{2}_1 \times \cancel{2}_1 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2} \\ &= \frac{1}{2 \times 2 \times 2 \times 2} \\ &= \frac{1}{2^4} \end{aligned}$$

การหารเลขยกกำลัง ในกรณีที่เลขชี้กำลังของตัวตั้งน้อยกว่า
เลขชี้กำลังของตัวหาร

โดยใช้สมบัติ
การหาร
เลขยกกำลัง

$$\begin{aligned} 2^4 \div 2^8 &= 2^{4-8} \\ &= 2^{-4} \end{aligned}$$

เพื่อให้สมบัติของการหารเลขยกกำลังใช้ได้ ในกรณีที่เลขชี้กำลัง
ของตัวตั้งน้อยกว่าเลขชี้กำลังของตัวหาร จึงต้องให้

$$2^{-4} = \frac{1}{2^4}$$

ในกรณีทั่ว ๆ ไป มีบทนิยามของ a^{-n} ดังนี้

บทนิยาม เมื่อ a แทนจำนวนใด ๆ
ที่ไม่เท่ากับ 0 และ n แทนจำนวนเต็มบวก

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$$

$$3^{-2}$$

$$(0.1)^{-3}$$

ตัวอย่างที่ 2

จงเขียนผลหาร $3^4 \div 3^7$ ในรูปเลขยกกำลัง

วิธีทำ $3^4 \div 3^7 = 3^{4-7}$

$$= 3^{-3}$$

$$= \frac{1}{3^3}$$

ตอบ $\frac{1}{3^3}$

ฝึกคิด

แบบฝึกหัด 5 : การหารเลขยกกำลัง (2)

สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

a^n $ax + by + c = 0$ %

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 หลังเหลือนัน กำลังเหลือหลาย

แบบฝึกหัด 5 : การหารเลขยกกำลัง (2)

เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0
 m และ n เป็นจำนวนเต็มบวก
 $a^m \div a^n = a^{m-n}$

เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0
 $a^0 = 1$

เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0 และ n เป็นจำนวนเต็มบวก
 $a^{-n} = \frac{1}{a^n}$

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผลหารของจำนวนในแต่ละข้อต่อไปนี้

ข้อที่	การหารเลขยกกำลัง	ผลหารที่เลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มบวก
0	$\frac{3^5}{3^5}$	1
00	$\frac{2^7}{2^{15}}$	$\frac{1}{2^8}$
1	$9^9 \div 9^9$	
2	$5^6 \div 5^9$	
3	$\frac{(-4)^5}{(-4)^6}$	
4	$\frac{(0.5)^9}{(0.5)^{16}}$	
5	$(-1.3)^2 \div (-1.3)^7$	

a^n ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) %

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 47

แบบฝึกหัด 5 : การหารเลขยกกำลัง (2)

สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 พลังเหลือนั่น กำลังเหลือหลาย

ข้อที่	การหารเลขยกกำลัง	ผลหารที่เลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มบวก
6	$a^5 \div a^5$ เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0	
7	$\frac{n}{n^{12}}$ เมื่อ n เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0	

ทำให้อลอง

$\frac{(-3)^6}{(3)^6}$ เขียนผลหารในรูปเลขยกกำลังได้เป็น.....

48

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0
 m และ n เป็นจำนวนเต็มบวก

$$a^m \div a^n = a^{m-n}$$

เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0

$$a^0 = 1$$

เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0 และ n เป็นจำนวนเต็มบวก

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$$

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผลหารของจำนวนในแต่ละข้อต่อไปนี้

ข้อที่	การหารเลขยกกำลัง	ผลหารที่เลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มบวก
0	$\frac{3^5}{3^5}$	1
00	$\frac{2^7}{2^{15}}$	$\frac{1}{2^8}$

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

ข้อที่	การหารเลขยกกำลัง	ผลหารที่เลขชี้กำลัง เป็นจำนวนเต็มบวก
1	$9^9 \div 9^9$	
2	$5^6 \div 5^9$	
3	$\frac{(-4)^5}{(-4)^6}$	

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

ข้อที่	การหารเลขยกกำลัง	ผลหารที่เลขชี้กำลัง เป็นจำนวนเต็มบวก
4	$\frac{(0.5)^9}{(0.5)^{16}}$	
5	$(-1.3)^2 \div (-1.3)^7$	

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

ข้อที่	การหารเลขยกกำลัง	ผลหารที่เลขชี้กำลัง เป็นจำนวนเต็มบวก
6	$a^5 \div a^5$ เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0	
7	$\frac{n}{n^{12}}$ เมื่อ n เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0	

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

ทำให้ออ

$$\frac{(-3)^6}{(3)^6}$$

เขียนผลหารในรูปเลขยกกำลังได้เป็น _____

ร่วมกันเฉลย

เฉลย

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

ข้อที่	การหารเลขยกกำลัง	ผลหารที่เลขชี้กำลัง เป็นจำนวนเต็มบวก
1	$9^9 \div 9^9$	
2	$5^6 \div 5^9$	
3	$\frac{(-4)^5}{(-4)^6}$	

เฉลย

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

ข้อที่	การหารเลขยกกำลัง	ผลหารที่เลขชี้กำลัง เป็นจำนวนเต็มบวก
4	$\frac{(0.5)^9}{(0.5)^{16}}$	
5	$(-1.3)^2 \div (-1.3)^7$	

เฉลย

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

ข้อที่	การหารเลขยกกำลัง	ผลหารที่เลขชี้กำลัง เป็นจำนวนเต็มบวก
6	$a^5 \div a^5$ เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0	
7	$\frac{n}{n^{12}}$ เมื่อ n เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0	

เฉลย

แบบฝึกหัด 5: การหารเลขยกกำลัง (2)

ทำให้ออก

$$\frac{(-3)^6}{(3)^6}$$

เขียนผลหารในรูปเลขยกกำลังได้เป็น _____

สรุป

สมบัติของการหารเลขยกกำลัง

เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0
 m และ n แทนจำนวนเต็มบวก

$$a^m \div a^n = a^{m-n}$$

สรุป

บทนิยาม

เมื่อ a เป็นจำนวนใดๆ ที่ไม่เท่ากับ 0

$$a^0 = 1$$

สรุป

บทนิยาม

เมื่อ a เป็นจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับ 0 และ
 n เป็นจำนวนเต็มบวก

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$$

บทเรียนครึ่งต่อไป

เรื่อง เปิดกรุสมบัติ (4)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาคณิตศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบกิจกรรม 4 : ไอศกรีมที่ฉันชอบ

